

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
И
ВЕЋУ ЗА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

На седници Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу одржаној 19.6.2024. године (број одлуке: IV-02-470/13) одређени смо за чланове Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом: „Утицај финансијског развоја на иновативност земаља”, кандидата **Невене Веселиновић**, студента докторских академских студија Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, за коју је именован ментор Проф. др **Данијела деспотовић**, редовна професорка Економског факултета Универзитета у Крагујевцу.

На основу података којима располажемо достављамо следећи:

ИЗВЕШТАЈ
О ОЦЕНИ УРАЂЕНЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

1. Подаци о докторској дисертацији
1.1.Наслов докторске дисертације:
Утицај финансијског развоја на иновативност земаља
1.2.Опис докторске дисертације (навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, шема, графикона, једначина и референци) (до 500 карактера):
Докторска дисертација „Утицај финансијског развоја на иновативност земаља“ обухвата 304 стране, 891 библиографску јединицу, 37 слика, 33 графикона и 8 једначина. Поред Уводних и Закључних разматрања текст је подељен на четири дела: „Теоријске основе концепта иновација“ (4 главе); „Концептуални оквир финансијског система“ (4 главе); „Однос финансијског система и иновативности: теоријске претпоставке и аналитички оквир“ (3 главе) и „Емпиријска анализа ефеката финансијског развоја на иновациони капацитет земаља Западне Балкана и Централне и Источне Европе“ (3 главе). У складу је са правилником о докторским дисертацијама Универзитета у Крагујевцу.
1.3.Опис предмета истраживања(до 500 карактера):
Предмет истраживања је теоријско-емпиријска евалуација улоге и значаја финансијског развоја у процесу генерисања иновационих перформанси. Централни део предметне области односи се на анализу утицаја различитих индикатора банкарски и тржишно оријентисаног финансијског развоја на подстицање иновативности. Настојање је да се истраживањем идентификују валидне нормативне и позитивне позиције у погледу улоге коју финансијски развој заузима у процесу

генерисања иновација, са превасходним освртом на економске системе земаља Западног Балкана и Централне и Источне Европе.

1.4.Анализа испуњености полазних хипотеза:

Прва хипотеза у оквиру докторске дисертације кандидаткиње Невене Веселиновић претпоставља да банкарски оријентисан финансијски развој статистички значајно и позитивно утиче на генерисање иновационих перформанси. На основу представљених анализа и резултата прва хипотеза је делимично потврђена. Резултати анализе указују да постоји статистички значајан утицај банкарски оријентисаног финансијског развоја на иновације, када су представљене трошковима истраживања и развоја. Наведени резултат потврђује теоријске основе које наглашавају улогу банкарског сектора у подстицању иновација кроз обезбеђивање финансијских ресурса и стварање подстицајног окружења за иновационе активности. Са друге стране, недостатак статистички значајног утицаја банкарски оријентисаног финансијског развоја и трошкова истраживања и развоја на патенте, нуди важне увиде у комплексан однос развоја банкарског сектора, истраживања и развоја и резултата иновација. Иако банкарски сектор може играти улогу у финансирању раних фаза иновација, његова улога може бити мање очигледна када је у питању генерисање патентабилних иновација.

Друга хипотеза која претпоставља да тржишно оријентисан финансијски развој статистички значајно и позитивно утиче на генерисање иновационих перформанси је делимично потврђена. Када се као мера иновација користе издаци истраживања и развоја, уочавају се позитивни утицаји дубине и ефикасности тржишта капитала, али недостатак статистичког значаја сугерише да иако постоји усмерени тренд, он није довољно јак или доследан у земаљама Западног Балкана и Централне и Источне Европе да би се потврдио дефинитивни утицај. Статистички значајан и позитиван утицај приметан је код приступа тржишту капитала, али није довољан за потпуно потврђивање друге хипотезе. Са друге стране, када се као мера иновације користе патенти, уочени су статистички значајни и позитиви утицаји издатака истраживања и развоја, дубине и ефикасности тржишта капитала. Овај резултат пружа занимљиву перспективу о улози тржишно оријентисаног финансијског развоја у подстицању иновација у земаљама Западног Балкана и Централне и Источне Европе. Дубина тржишта капитала одражава да снажније и разноврсније тржиште капитала пружа различите облике финансирања из капитала или дуга, који су кључни за подршку дугорочним, високоризичним иновационим пројектима, који обично резултирају патентабилним проналасцима. Додатно, ефикасна тржишта капитала олакшавају бољу алокацију ресурса, истовремено смањујући трошкове капитала за иновативна предузећа, подстицајући више улагања у истраживање и развој и потенцијално доводећи до већих патентабилних резултата.

Резултати којима су делимично потврђене прве две хипотезе наглашавају комплементарни однос између ова два аспекта финансијског система. Комплементарност је потврђена и трећом хипотезом у оквиру докторске дисертације Невене Веселиновић, која поставља да интеракција банкарски и тржишно оријентисаног финансијског развоја статистички значајно и позитивно утиче на генерисање иновационих перформанси и која је у потпуности потврђена. Приказани резултати модела успостављеног за тестирање треће хипотезе сугеришу да и банкарски оријентисан и тржишно оријентисан финансијски развој имају кључну улогу у подстицању иновационог учинка, мереног Глобалним Индексом Иновативности, земаља Западног Балкана и Централне и Источне Европе. Исказан је синергијски ефекат где се снаге оба дела финансијског система међусобно допуњују. Резултати интеракције који истичу позитивне ефекте и Индекса финансијских институција и Индекса финансијских тржишта на Глобални Индекс Иновативности, могу се тумачити као доказ како ови двоструки аспекти финансијског развоја функционишу заједно са циљем подржавања иновационе активности земаља.

Имајући у виду наведено, комисија сматра да су полазне хипотезе у оквиру докторске дисертације адекватно испуњене.

1.5.Анализа примењених метода истраживања:

У циљу прецизног изучавања теоријских извора и валидног појмовног одређивања дефинисаног проблемског подручја, у докторској дисертацији кандидаткиње Невене Веселиновић је коришћен адекватан квалитативни метод релевантан за ову област истраживања. На основу адекватно постављене теоријске основе, проишле из претходне теоријско-емпиријске литературе, употребом квантитативних метода спроведена је емпиријска анализа у докторској дисертацији. У оквиру почетног дела емпиријске анализе докторске дисертације кандидаткиње Невене Веселиновић, примењена је интегрисана квалитативно-квалитативна анализа финансијских система и иновационих потенцијала земаља Западног Балкана и Централне и Источне Европе. Резултати интегрисане квалитативно-квантитативне анализе истакле су најбитније заједничке карактеристике финансијских система и иновационих пејзажа разматраних земаља. Квантитативна методологија обухватила је одговарајуће статистичке и експерименталне методе. Тестирање хипотеза започето је дескриптивном статистиком изабраних варијабли, које на бази релевантне теоријске основе представљају појмове који су предмет истраживања. Секундарни подаци обухватили су три мере иновације, као што су трошкови истраживања и развоја и патенти, као традиционалне мере, и Глобални Индекс Иновативности, као савремен начин мерења иновационог потенцијала земаља. Финансијски развој представљен је Индексима финансијског развоја који су конструисани од стране Међународног монетарног фонда. Индекси мере различите аспекте финансијског развоја, као што су дубина, доступност и ефикасност финансијских институција и тржишта. Будући да подиндекс дубине финансијских институција обухвата шири спектар мера, које се не односе само на банкарски сектор, он је у докторској дисертацији замењен индексом који је кандидаткиња Невена Веселиновић конструисала употребом анализе главних компоненти.

Кључна сазнања о ефектима утицаја финансијског развоја на иновативност земаља добијена су употребом панел анализе података. Панел скупови података обично манифестују зависност попречног пресека, која изазива потешкоће у тестирању стационараности података. Сходно томе, анализа зависности попречног пресека извршена је коришћењем Breusch-Pagan LM теста и Pesaran-scaled LM теста. Резултати наведених тестова су потврдили висок степен интерактивности у функционисању привреда испитиваних земаља, односно присуство зависности попречног пресека, што је определило употребу друге генерације тестова јединичних корена. За испитивање стационараности података коришћен је тест јединичног корена означен као IPS тест са попречним пресеком, који је уведен од стране Pesaran (2007).

Надаље, у оквиру докторске дисертације кандидаткиње коришћене су две методологије панел података. За тестирање прве две хипотезе коришћена је панел ауторегресивна дистрибуирана кашњења (енг. Panel Autoregressive Distributed Lags - АРДЛ). У циљу одређивања преферираног метода процене, коришћен је Хаусманов тест који процењује да ли је приступ средње групе (енг. mean group – МГ) или обједињене средње групе (енг. pooled mean group - ПМГ) погоднији за анализу.

За тестирање треће хипотезе, односно за процену утицаја финансијског развоја на иновације мерене савременим индикатором, примењен је статички панел модел. Хаусманов тест је коришћен за избор прикладнијег метода. Метод случајних екеката је опредељен као адекватан за даљу анализу. Након одређивања најприкладнијег метода спроведена је серија дијагностичких тестова како би се проценило присуство зависности попречног пресека, хетероскедастичности и серијске корелације у подацима панела. По питању зависности попречног пресека примењен је Pesaran CD тест. Wald тест хетероскедастичности је коришћен ради утврђивања да ли су варијансе термина грешке хомогене по пресецима. Додатно, примењен је и Wooldridge тест за откривање серијске корелације првог реда у подацима панела. Резултати наведених тестова су указали на присуство споменутих проблема, тако да је примењен метод генерализованих најмањих квадрата (енг. Generalized Least Squares - ГЛС). ГЛС је прилагодио процену у правцу

обухватања хетероскедастичности и аутокорелације . Употреба ГЛС-а у таквом случају је кључна јер помаже у добијању непристрасних и конзистентних процена коефицијената, неопходних за валидан економетријски закључак.

Све наведене методе сматрају се општеприхваћеним и често се користе у истраживањима наведеног проблемског подручја. Стога се методологија примењена у оквиру докторске дисертације кандидаткиње Невене Веселиновић може сматрати адекватном сходно циљевима истраживања и почетним хипотезама.

1.6.Анализа испуњености циља истраживања:

Основни циљ истраживања докторске дисертације кандидаткиње Невене Веселиновић, био је идентификација и оцена импликација банкарски оријентисаног и тржишно оријентисаног финансијског развоја на иновационе перформансе. Тестирањем хипотеза основни циљ је испуњен. Откривено је да банкарски оријентисан финансијски развој има значајан позитиван утицај на иновације мерене трошковима истраживања и развоја, док тржишно оријентисан финансијски развој кључну улогу преузима у фази комерцијализације иновација. У интеракцији и банкарски и тржишно оријентисан финансијски развој позитивно и значајно утичу на иновационе перформансе разматраних земаља.

На основу дефинисаног основног циља изведени су и специфични циљеви. Први специфичан циљ био је утврђивање ефеката индикатора банкарски оријентисаног финансијског развоја на иновационе перформансе. Индикатори дубине, ефикасности и приступа банкарског сектора показали су позитиван и статистички значајан утицај на трошкове истраживања и развоја, као улазно оријентисаног индикатора иновација. Откривено је да улога банкарског сектора, поред главне улоге финансијског посредника и посредника иновација и технолошког напретка, превазилази директно финансирање истраживања и развоја. У контексту земаља Западног Балкана и Централне и Источне Европе, где се истраживање и развој првенствено финансира из пословног сектора (што је утврђено у почетном делу емпиријске анализе ове докторске дисертације), улога екстерног финансирања, посебно банака постаје кључна. Бољи приступ финансијским услугама кроз банкарски систем за рутинске активности, омогућава предузећима да ефикасније прерасподеле интерне ресурсе ка иновативним подухватима као што су активности истраживања и развоја. Када су у питању иновације мерене патентима, индикатори банкарског сектора немају статистички значајан утицај, а то указује да иако су банке инструменталне у специфичним фазама процеса иновације, њихова улога може бити мање директна када је у питању генерисање патената. Односно, у земљама у којима је банкарски сектор доминантан, банкарски систем неће бити толико погодан за високоризичне патентабилне иновације као системи засновани на тржишту капитала.

Други специфичан циљ био је утврђивање ефеката индикатора тржишно оријентисаног финансијског развоја на иновационе перформансе. Уочени су позитивни односи између дубине и ефикасности тржишта капитала са издацима за истраживање и развој, су у складу са теоријским очекивањима, али недостатак статистичког значаја у односима показује да иако постоји усмерени тренд он није довољно јак или доследан у разматраним земљама. Са друге стране присутно тржишту капитала има позитиван и статистички значајан утицај, што значи да тржиште капитала пружа неопходне ресурсе и опције за финансирање истраживања и развоја. Када су у питању патенти, уочени су значајни позитивни односи између дубине и ефикасности тржишта капитала и броја патената. Ови односи пружају занимљиву перспективу о улози тржишта капитала у подстицању иновационих перформанси. Дубина, која одражава обим и разноврсност доступних финансијских инструмената, сугерише да снажније и разноврсније тржиште капитала пружа неопходне ресурсе за подршку дугорочним, високоризичним иновационим пројектима који обично воде до патентабилних иновација. Слично, чини се да ефикасност тржишта капитала означена њиховом способношћу да обрађују информације и одговарајуће цене хартија од вредности, игра виталну улогу у иновацијама. Ефикасна тржишта

капитала олакшавају бољу алокацију ресурса, омогућавајући да фондови ефикасније теку ка најперспективнијим иновационим подухватима.

Испуњеност прва два специфична циља открива изнијансирану слику улоге коју индикатори банкарски оријентисаног и тржишно оријентисаног финансијског развоја имају на иновационе перформансе. Док индикатори банкарског сектора значајно подстичу активности истраживања и развоја, њихов утицај остаје безначајан на генерисање патената. Резултат је супротан са динамиком индикатора тржишта капитала, који играју различиту, али комплементарну улогу у процесу иновација.

Трећи специфичан циљ био је утврђивање синергијских ефеката индикатора банкарски оријентисаног и тржишно оријентисаног финансијског развоја на иновационе перформансе. Резултати у докторској дисертацији потврђују да индикатори и банкарског сектора и тржишта капитала играју кључну улогу у побољшању иновационих перформанси земаља. Док банке обезбеђују неопходна средства и подршку за почетно истраживање и развој, тржишта капитала олакшавају раст и скалирање иновационих идеја нудећи широке путеве финансирања и опција ликвидности.

Сагледавши презентоване анализе и с обзиром на представљене чињенице, комисија истиче да су почетне хипотезе докторске дисертације кандидаткиње Невене Веселиновић биле адекватно формулисане и да су циљеви истраживања у потпуности испуњени.

1.7. Анализа добијених резултата истраживања и списак објављених научних радова кандидата из докторске дисертације (аутори, наслов рада, назив часописа, волумен, година објављивања, странице од-до, DOI број¹, категорија):

Комисија истиче да је истраживање у докторској дисертацији кандидаткиње Невене Веселиновић под насловом „Утицај финансијског развоја на иновативност земаља“ пружило значајан допринос свеобухватном сагледавању утицаја банкарски оријентисаног и тржишно оријентисаног финансијског развоја на иновације у земљама Западног Балкана и Централне и Источне Европе.

У докторској дисертацији спроведено емпиријско истраживање је, коришћењем адекватних статистичких метода, пружило и одговарајуће резултате:

- Однос између банкарски оријентисаног финансијског развоја и иновационог учинка, зависи од конкретне мере која се користи, пружајући тако изнијансирану природу резултата. Када се трошкови истраживања и развоја користе као замена за иновације, успостављени модел открива доследан и позитиван утицај, што имплицира да је добро развијен банкарски сектор повезан са повећаним улагањима у истраживање и развој, подстичући иновације. Међутим, динамика се помера када се патенти користе као мера иновативности, а резултати пружају незнатне везе у анализираним земљама. Неслагања сугеришу да је веза између банкарски оријентисаног финансијског развоја и опипљивог резултата иновације, који је представљен патентима, мање директна и да на њу могу утицати додатни фактори или сложености које нису обухваћене моделом.
- Однос између тржишно оријентисаног финансијског развоја и иновација није уједначен и значајно варира у зависности од изабране метрике иновације. Када је фокус на повећању издатака за истраживање и развој, које представља есенцијалин сегмент иновационог процеса, приступ тржишту капитала појављује се као одлучујући фактор у том подухвату. То подразумева да када предузећа и појединци имају бољи приступ финансијским ресурсима, већа је вероватноћа да ће инвестирати у развој нових технологија и идеја. Лакоћа добијања финансијске подршке стога игра кључну улогу у стимулисању почетних фаза процеса иновације. Са друге стране, када се резултат иновације мери у смислу генерисања патената, долази у обзир другачији аспект финансијског развоја. Односно,

¹Уколико публикација нема DOI број уписати ISSN и ISBN

дубина и ефикасност тржишта капитала постају пресудни. Резултати наглашавају вишеструку природу утицаја финансијског развоја на иновације и сугеришу да различите аспекте финансијских тржишта треба развити и искористити у складу са специфичним иновационим циљевима једне привреде.

- Интеракција банкарски оријентисаног и тржишно оријентисаног финансијског развоја на иновативност показује уједначену слику ових односа. Резултати сугеришу да су побољшања у дубини, ефикасности и доступности услуга банкарског сектора и тржишта капитала повезана са значајним повећањем иновационог капацитета земље. Оба аспекта финансијског система имају велики утицај на обликовање иновационог пејзажа разматраних земаља.

Радови кандидаткиње Невене Веселиновић, повезани са докторском дисертацијом, су објављени у научним часописима од међународног научног значаја:

1. Veselinović, N., Despotović, D., & Stevanović, M. (2022). The nexus between economic growth, banking sector depth, and foreign direct investment in select Central and Eastern European countries. *Teme*, 46(3), 771-787. doi:10.22190/teme211012041v (M23);
2. Radonjić, Lj., & Veselinović, N. (2020). Patterns of interrelationships between inflation, R&D, innovation, and economic growth: Evidence from Central and Eastern European countries. *Croatian Economic Survey*, 22(2), 5-33. doi:10.15179/ces.22.2.1 (M24).

У научним часописима од националног значаја:

1. Veselinović, N., & Despotović, D. (2021). Financial development, foreign direct investment and economic growth: Panel causality approach. *Industrija*, 49(3-4), 47-61. doi:10.5937/industrija49-35397 (M51)

1.8. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области и анализа извештаја о провери докторске дисертације на плагијаризам (до 1000 карактера):

На Универзитету у Крагујевцу, на основу Правилника о поступку провере на плагијаризам докторских дисертација, дана 25.04.2024. године, извршена је провера на плагијаризам докторске дисертације кандидаткиње Невене Веселиновић. Као што је наведено у Извештају, програм за проверу плагијаризма на Универзитету у Крагујевцу је пронашао укупно подударане од 1%. Укупно подударане је последица преклапања у референтној листи. Наведена подударност не представља подударност резултата, већ само општеприхваћених начина цитирања литературе.

Детаљним прегледом текста докторске дисертације и релевантне литературе, можемо закључити да је наведена докторска дисертација оригинално научно дело кандидаткиње Невене Веселиновић.

1.9. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области:

Финансијски систем представља значајну компоненту иновационе инфраструктуре једне привреде, али је у емпиријским истраживањима често занемарен, посебно у контексту земаља Западног Балкана и Централне и Источне Европе. Недостатак емпиријских доказа на макро нивоу који повезују ниво финансијског развоја земље са нивоом иновативности је изненађујући, чак и са аспекта развијених земаља. Недостатак емпиријских студија у овој области је значајан, имајући у виду важност стављену на развој финансијског система као подстицатеља фактора за иновације и њихов утицај на економски раст у различитим теоријским доприносима. Истраживања која се специфично баве односом финансијског система и иновација у на нивоу Западног Балкана и Централне и Источне Европе су ретка, или чак непостојећа, што истраживање спроведено у докторској дисертацији чини значајним доприносом у проблемској

области. Резултати докторске дисертације кандидаткиње Невене Веселиновић, обогаћују како теоријске оквири тако и практичне приступе разумевању повезаности финансијског развоја и иновација у земљама Западног Балкана и Централне и Источне Европе. Са теоријског аспекта, истраживање унапређује разумевање сложеног односа између различитих типова финансијских система и њиховог утицаја на иновације. Нијансирано разумевање је посебно значајно с обзиром на јединствене економске и институционалне контексте привреда у настајању које прелазе на тржишно оријентисане системе. Поред тога, развој новог индекса за анализу финансијског система, који се посебно фокусира на дубину банкарског сектора, означава значајан теоријски допринос, нудећи прецизније средство за будућа истраживања. Сходно томе, докторска дисертација ће користити будућим истраживањима која тангирају ову проблемску област и послужиће као основа за формулисање адекватних научних ставова.

Са практичног аспекта, истраживање пружа увиде за креаторе политике и економске стратегије у земљама Западног Балкана и Централне и Источне Европе. Резултати наглашавају важност јачања финансијских система и оквира за подстицање повољног окружења за иновације. Кључ промовисања финансијског развоја налази се у реформама финансијског сектора, које треба усмерити на повећање дубине, ефикасности и доступности услуга банкарски и тржишно оријентисаних система. Препоруке креаторима иновационе политике обухватају нужност даљег јачања институционалног оквира иновационе делатности, као и националних иновационих стратегија са циљем унапређења иновационе инфраструктуре.

Додатно, истраживање о атрактивности разматраних земаља за улагања приватног и ризичног капитала (ПЕ/ВЦ), пружају одговарајуће препоруке креаторима политика. Првенствено, политике треба да имају за циљ повећање дубине, доступности и ефикасности финансијских тржишта и институција. За земље Централне и Источне Европе, наведено укључује одржавање и побољшање тренутних стандарда у заштити инвеститора и корпоративном управљању. За земље Западног Балкана неопходан је фундаменталнији развој финансијских тржишта, укључујући успостављање и раст тржишта капитала. Подстицање предузетништва и иновација, у разматраним земљама, кроз политике подршке укључује пореске олакшице за стартапове, грантове за истраживање и развој и поједностављене процесе за регистрацију и рад иновативних предузећа. Додатна препорука је стварање повољнијег окружења за улагања у ПЦ/ВЦ индустрију кроз регулаторне реформе, подстицаје и структуре подршке које могу привући и задржати домаће и стране инвестиције.

На основу свега наведеног, комисија истиче да теоријска и емпиријска анализа спроведена у докторској дисертацији служи као мост између академског истраживања и реалне праксе, нудећи добро заокружену перспективу подстицања финансијског раста и иновационог напретка у економијама у развоју. Сходно томе, комисија констатује да су у докторској дисертацији кандидаткиње Невене Веселиновић представљени резултати добијени истраживањем актуелне области у склопу опште економије и привредног развоја, а који могу користити за формирање релевантних будућих научних сазнања.

1.10. Оцена испуњености услова за одбрану докторске дисертације у складу са студијским програмом, општим актом факултета и општим актом Универзитета (до 1000 карактера):

Докторска дисертација под насловом „Утицај финансијског развоја на иновативност земаља“ кандидаткиње Невене Веселиновић, урађена је под менторством проф. др Данијеле Деспотовић, редовне професорке Економског факултета Универзитета у Крагујевцу. Комисија оцењује да докторска дисертација испуњава све дефинисане захтеве у погледу структуре, садржаја, обима, квалитета и резултата истраживања у односу на тему која је пријављена и одобрена. Избор релевантне научне литературе и метода прмерених економским наукама, одговара дефинисаном истраживачком предмету и циљевима истраживања. Садржај дисертације, структуриран у четири логично повезана дела, примерен је предмету, циљевима и истраживачким хипотезама. Тестирањем, анализом и критичким вредновањем постављених истраживачких хипотеза,

изведени су научно и практично релевантни закључци. Услов за одбрану докторске дисертације прописан Правилником о пријави, изради о одбрани докторске дисертације Универзитета у Крагујевцу, а који се односи на публикавање најмање једног рада који је повезан са садржајем докторске дисертације у часпису категорије М21-24 или М51, је испуњен.

1. Veselinović, N., Despotović, D., & Stevanović, M. (2022). The nexus between economic growth, banking sector depth, and foreign direct investment in select Central and Eastern European countries. Teme 46(3), 771-787. doi:10.22190/teme211012041v (M23);

2. Veselinović, N., & Despotović, D. (2021). Financial development foreign direct investment and economic growth: Panel causality approach. Industrija 49(3-4), 47-61. doi:10.5937/industrija49-35397 (M51)

2. ЗАКЉУЧАК

На основу анализе докторске дисертације и приложене документације Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под насловом „Утицај финансијског развоја на иновативност земаља”, кандидата **Невене Веселиновић**, предлаже надлежним стручним органима да се докторска дисертација прихвати и да се одобри њена одбрана.

Чланови комисије:

Проф. др Владислав Марјановић, редовни професор

Економски факултет, Универзитет у Нишу

Ужа научна област: Привредни развој и економска политика

Председник комисије

Проф. др Никола Макојевић, редовни професор

Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу

Ужа научна област: Општа економија и привредни развој

Члан комисије

Проф. др Виолета Тодоровић, редовна професорка

Економски факултет, Универзитет у Крагујевцу

Ужа научна област: Финансије, финансијске институције и осигурање

Члан комисије